

درس سوم : تصمیم گیری چیست؟

یادآوری

در درس چهارم کتاب مطالعات اجتماعی سال پنجم ضرورت همفکری و مشورت برای استفاده از نظرات دیگران بیان شد. ما از افکار دیگران و تجربه شخصی خودمان استفاده می کنیم تا تصمیم گیری بکنیم. در این درس نیز با مفهوم تصمیم گیری و اهمیت آن آشنا می شویم.

وقتی ما تصمیم می گیریم، از بین دو یا چند چیز، مواردی را انتخاب می کنیم و مواردی را کنار می گذاریم. برای مثال وقتی به کتاب فروشی یا فروشگاه می رویم، با بازی های فکری سرگرم کننده داریم، می رویم و یکی از آنها را می خرید، چیزی را انتخاب کرده ایم یا بهتر بگوییم تصمیم گیری کرده ایم.

همه تصمیمات ساده نیستند. گاهی موقعیت هایی پیش می آید که باید از میان راه های مختلف و متعدد یکی را برگزینیم که انتخاب یکی از آن ها مشکل است.

با مراجعه به کتاب، به موقعیت های ۱، ۲ و ۳ بیان شده در این درس، توجه کنید و بگویید در هر یک از این موقعیت ها چه راه حل هایی وجود دارد؟ به چند روش می توان انتخاب یا تصمیم گیری کرد؟

نکته

گاه تصمیم‌گیری فرایند تولید و به کارگیر ملاک‌ها است. برای انتخاب میان

گزینه‌هایی که به نظر مشابه و برابر هستند.

چرا تصمیم‌گیری مهم است؟

هر تصمیمی که می‌گیریم آثار و نتایجی دارند ممکن است این آثار خوب یا بد باشند البته برخی تصمیمات نقش تعیین‌کننده‌ای در زندگی دارند و تاثیر زیادی برجای می‌گذارند.

انتخاب رشته تحصیلی، تعیین شغل و... تصمیمات مهمی هستند که در اخلاق و رفتار و سلامتی و وضع تحصیل و آینده ما اثر می‌گذارند.

نکته

در زندگی روزمره، بعضی از کارها اجباری هستند. ما در مورد کارهای اجباری

مانند آمدن به موقع به مدرسه، نیاز به انتخاب یک راه از میان راه‌های مختلف نداریم. انتخاب مربوط به زمانی است که برای انجام یک کار اختیاری راه‌های متعددی پیش رو داریم.

ایستگاه تفکر

به نظر شما ما در چه کارهایی می‌توانیم تصمیم‌گیری کنیم و چه کارهایی

اجباری است؟

اکنون فعالیت‌های (۱) و (۲) کتاب را انجام دهید.

برای مثال برای موقعیت ۱ گزینه‌ها و راه‌حل‌های متعددی وجود دارد:

- با مادر خود نرود و در خانه در بخواند.

- با مادر خود برود و از درس خواندن صرف نظر کند.

- کتاب خود را به مطب ببرد و آنجا مطالعه هم بکند.

و ...

در این بخش هدف اصلی پی بردن به این نکته است که در هر موضوع انتخاب ها یا گزینه های مختلفی وجود دارد. موقعیت های واقعی بیشتری برای آنها مطرح کنید و اجازه بدهید فرزندان همه ی راه حل ها را بیان کنند.

ارزشیابی

۱- موقعیت زیر را بخوانید. به چند روش می توان انتخاب یا تصمیم گیری کرد؟

فاطمه پولی برای خریدن کتابی که خیلی دوستش دارد، پس انداز کرده است، اما خواهرش قصد پختن کیک شکلاتی دارد و از او می خواهد در خریدن مواد لازم با او شریک شود و کمی از پول خود را به او بدهد.

(باز پاسخ)

- هیچ پولی به خواهرش ندهد و کتاب مورد علاقه ی خود را بخرد.

- با درخواست خواهرش موافقت کند.

- با درخواست خواهرش به شرطی موافقت کند که بعدا او هم برای خرید کتاب کمک کند.

و...

۲- تصمیمات مهم می توانند بر کدام بخش از زندگی ما اثرگذار باشند؟

تصمیمات مهم بر اخلاق و رفتار، سلامتی، وضع تحصیل و آینده ما اثر می گذارند.

۳- تصمیماتی که نتیجه مثبت و منفی دارند نام ببرید. (هر کدام سه مورد)

نتیجه مثبت: خوش اخلاق بودن، مرتب کردن خانه، رژیم غذایی مناسب گرفتن

نتیجه منفی: ترقه بازی، غیبت کردن، تا دیر وقت بیدار ماندن